

გვეზინოდეს თუ არა მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის?

ამერიკაში მძვინვარე იპოთეკურმა კრიზისმა საკმაოდ უარყოფითი მოლოდინი გამოიწვია მთელს მსოფლიოში. მთელ რიგ ქვეყნებში, ზოგი სტრუქტურულ კრიზისებს ელოდება, ზოგი - „გაჭენებულ“ თუ „ჭენებად“ ინფლაციას ევროპაში თუ ამერიკაში, ზოგი კი - ეკონომიკის გლობალურ კოლაფსს, თუმცა, მიუხედავად ამისა, მსოფლიო ეკონომიკა მაინც სწრაფი ტემპებით ვითარდება და თან განვითარებადი ქვეყნების ხარჯზე, საგულისხმოა, რომ მსოფლიო ეკონომიკის ერთობლივი ზრდის საპროგნოზო მაჩვენებელი 5%-ს აღემატება.

კობა გინაკია

ექსპერტი

მთავარი თემა

№3-14/2008

ასე რომ, არსებული ვითარება უფრო მეტად მოლოდინების კრიზისია, ვიდრე ტრადიციული ეკონომიკური დაცემა. ერთმა ავტორიტეტულმა ტელენამყვანმა გადაცემაში მოწვეული ექსპერტების კომენტარების მოსმენის შემდეგ გულწრფელად წამოიძახა: „უკვე აღარ ვიცი რას უნდა მოველოდე და რისი უნდა მეზინოდეს“!!!

არსებული რეალობა კი არც ისე საგანგაშოა — დოლარის დაცემა პირველ რიგში, იმ ქვეყნებს არ აწყობთ, რომლებიც ამერიკულ ბაზარს ექსპორტით ამარაგებენ. აშშ კი მონოფსონიური ქვეყანაა და მას ის ქვეყნები ავსებენ თავისი პროდუქციით, რომლებსაც დოლარის გაუფასურება შეუძლიათ. ასე, რომ ამერიკულ დოლარს პირველ რიგში იაპონელები და ჩინელები უნდა უფრო თხილდებოდნენ.

ჯერ-ჯერობით ნავთობის ფასის ზრდაც ვერ აფერხებს მსოფლიო ეკონომიკის განვითარებას.

მიმდინარე წელს მილიონერთა რაოდენობა მსოფლიოში 6%-ით გაიზარდა და საერთო ჯამში 10,1 მილიონს მიაღწია. მათი ქონების მოცულობა საშუალოდ ერთ პერსონაზე 4 მილიონ დოლარს აჭარბებს.

ყველაზე დიდი ტემპებით მილიონერთა რაოდენობა იზრდება ინდოეთში, ჩინეთში, ბრაზილია-სა და რუსეთში. ასეთი ქვეყნების განვითარება იცავს მსოფლიო ეკონომიკას მასობრივი სამრეწველო

კრიზისებისგან, თორემ „ძველი მსოფლიო წესრიგი“ ნამდვილად ვერ გაუძლებდა ასეთ გამწვავებულ კონკურენციას და ზღვარგადასულ „ჭარბნარმოებას“.

მოსხმარება-მიწოდების ერთობლივ ბალანსზე იპოთეკური კრიზისი არსებით გავლენას ნამდვილად ვერ მოახდენს, რადგან ბანკებმა დანაკარგები უკვე ჩამოწერეს (ამასთან, ეს კრიზისი უფრო მეტად ვირტუალური იყო, ვიდრე რეალური).

როგორც გამოძიების ფედერალური ბიურო ამტკიცებს, იპოთეკური კრიზისი თავისი არსით ნამდვილი კრიზისი არ ყოფილა. მათი აზრით, ეს იყო კარგად ორგანიზებული მასობრივი მაქინაცია, რომელიც მიზნად ისახავდა „მკვდარი“ საბანკო რეზერვების „გაცოცხლებას“ და ამ „გაცოცხლებული“ ფულის მენეჯერთა ჯიბეში გადაბარებას. ასეთი ბრალდებით ათეულობით ამერიკული ბანკის პასუხისმგებელი მენეჯერების მთელი „პლეადა“ უკვე დააპატიმრეს.

ამ მაქინაციების დეტალებს ჯერ კიდევ არკვევენ, მაგრამ ჩვენთვის უფრო არსებითია, თუ რატომ და რა „დოზით“ უნდა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკამ რეაგირება საღდაც ამერიკაში მომხდარ მაქინაციებზე.

როგორც ექსპერტები ამტკიცებენ, აღნიშნული კრიზისის შედეგად საბანკო კრედიტები გაძვირდა მთელს მსოფლიოში, რაც თითქოს

უარყოფითად იმოქმედებს ქართულ სამშენებლო ბიზნესზე. თუმცა, საქართველოში კრედიტები ისედაც ძვირი იყო და თან ორჯერ უფრო ძვირი, ვიდრე განვითარებულ ქვეყნებში. ნიშანდობლივია ისიც, რომ საქართველოში თითქმის ყველა მშენებლობა მიმდინარეობს ქართველი მილიონერების „ზედმეტი“ ფულის ხარჯზე.

საცხოვრებელ, თუ საოფისე ფართებზე მოთხოვნა კიდევაც რომ შემცირდეს, მშენებლობები მაინც გაგრძელდება, რადგან უძრავი ქონება ინვესტირების ყველაზე მყარი და ხელშესახები ფორმაა. ქართული მენტალობისთვის ფასიანი ქაღალდებით ვაჭრობა „ნიძლავზე თამაშია“, ამიტომ საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველი მილიონერები ფასიანი ქაღალდების ნაცვლად მშენებლობაში აბანდებენ ფულს.

ქართულ საბანკო სფეროს სულ სხვა მხრიდან ემუქრება საფრთხე: ბოლო დროს ბანკები ისეთ საქმიანობაზე გასცემდნენ კრედიტებს, რომელთა რეალური მომგებიანობა მხოლოდ აუზრუული ოცნებების საფუძველზე იყო პროგნოზირებული. მაგალითად, გაიცემოდა კრედიტები საოფისე ფართის შესყიდვაზე, როდესაც ამ ფართის არენდა გაცილებით იაფი დაუჯდებათ მენარმეებს. ასევე, მასობრივად გაიცემოდა კრედიტები არასამეწარმეო ხარჯებზე, რო-

გორებიცაა: ოფისის რემონტი, სა-
ოფისე ავეჯის შეძენა და ა.შ.

გარდა ამისა, ბანკები ერთმანე-
თისგან „დაუკითხავად“ აკრედი-
ტებდნენ ერთი და იგივე პროდუქ-
ციის შემომტან კონკურენტებს. სა-
ვარაუდოა, რომ მიმდინარე წელსაც
მნიშვნელოვნად გაიზარდოს ანალო-
გიური პროდუქციის იმპორტი ასე-
თივე კრედიტების ხარჯზე.

ასეთი ტენდენციების შედეგად,
შეიძლება მივიღოთ იგივე „ჭარბი-
პორტირების“ პრობლემა, რასაც
90-იან წლებში ჰქონდა ადგილი,
როდესაც „საქმის ჩავარდნა“ ჩვე-
ულებრივ მოვლენას წარმოადგენ-
და, მით უმეტეს, გაცემული კრედი-
ტების უმეტესობა — დაახლოებით
63% (ზოგი მონაცემით - 57%) ზუს-
ტად იმპორტზეა მიმართული და ამ
63%-ის აბსოლუტური მოცულო-
ბაც მნიშვნელოვნად გაიზარდა წინა
წლებთან შედარებით.

ამდენი არასამეწარმეო კრე-
დიტის „გადახარშვას“ საქართვე-
ლოს ეკონომიკა მხოლოდ იმ შემ-
თხვევაში შეძლებს, თუ მოხდება
მრეწველობის სწრაფი, ნახტომი-
სებური ზრდა, ან, თუ გაიზარდე-

ბა ფულადი გზავნილების მოცუ-
ლობა საზღვარგარეთ მცხოვრები
ქართველებისგან. ასევე ძლიერი
სტიმული იქნება ტურიზმის გან-
ვითარებაც.

შეიძლება დაბეჯითებით ითქ-
ვას, რომ საქართველოს ეკონომიკის
ზრდას ხელს უშლის მთავარი გლო-
ბალური პრობლემა — ნავთობის
ფასების სპეკულაციური ზრდა.

პრაქტიკამ დაადასტურა, რომ
ნავთობის გაძვირება მხოლოდ ლა-
რიბი ქვეყნებისთვისაა კატასტ-
როფული პრობლემა. ევროამერი-
კელთა 58%-ს ბენზინის გაძვირება
უსაშველო პრობლემად არ მიაჩნი-
ათ. ზოგიერთ მდიდარ ქვეყანაში
გამოკითხულთა 70% მიიჩნევს, რომ
თუ ფიზიკურად ბენზინის პრობლე-
მა არ იქნება, მზად არიან ორმაგი
ფასიც გადაიხადონ. ეს არც არის
გასაკვირი, რადგან ევროამერიკე-
ლისთვის, რომლის მინიმალური
ხელფასიც 1500 ევროა, დანახარჯი
ბენზინზე მისი შემოსავლის მცირე
ნაწილია. საქართველოში კი საწვავ-
ზე შემოსავლების ლამის ნახევარი
იხარჯება.

როგორც ჩანს, საქართველოს

გამოცდილება გაითვალისწინეს
ნავთობის ბაზრის სპეკულანტებ-
მა და საწვავის ფასიც იმ დონემდე
მიჰყავთ, რომ ევროამერიკელებ-
მაც ქართველებივით ხელფასის
ნახევარი საწვავზე დახარჯონ.

„ქართული გამოცდილების“
ანალოგიურია ის ფაქტიც, რომ დი-
ზელის ფასი უფრო მეტად გაიზარ-
და, ვიდრე ბენზინის. ადრე მენავ-
თობეები „პატიოსნად“ იქცეოდნენ:
დიზელის საწვავს უფრო დაბალ ფა-
სად ჰყიდნენ, ვიდრე ბენზინს, რად-
გან დიზელის გამოხდა უფრო იაფი
ჯდება. ესლა კი გააძვირეს, რადგან
დიზელი უფრო ეკონომიურია.

ევროამერიკისგან განსხვავე-
ბით, საქართველოსთვის ძნელი გა-
დასატანი იქნება ნავთობის ფასის
გაორმაგება. „მენავთობე“ ქვეყ-
ნებმა უკვე იმდენი რეზერვები და-
აგროვეს, რომ მათთვის თუნდაც
მსოფლიო გლობალური კოლაფსი
პრობლემა აღარ იქნება. როგორც
ცნობილია, ევროამერიკამ 70-იან
წლებშიც ძალიან ადვილად გადაი-
ტანა „სანავთობო“ ბოიკოტი, რო-
მელიც თვითონვე მოაწყო.

ნავთობის გაძვირების ალტერ-
ნატივა მხოლოდ ალტერნატიული
საწვავია. საქართველოში უკვე არის
გამოგონებული რამდენიმე სახის
„პერპეტუუმ მობილე“, მაგრამ მათ
გამოყენებას რატომღაც თვით და-
ზარალებული ბიზნემენებიც არ
ჩქარობენ. (ალბათ იმიტომ, რომ
„გაევროპელების“ მიუხედავად,
საქართველოში მაინც ძლიერია
„გუდარას ძროხის“ სინდრომი).

მთელს მსოფლიოში, უმეტესად,
ნავთობის გაძვირება ინფლაციას
ინვევს, თუმცა ფასების ზრდას ძი-
რითადად მოსახლეობის შემოსავ-
ლებს აბრალებენ და ყოველგვარი
მეთოდებით ცდილობენ შეამცირონ
ფული მიმოქცევაში. მაგალითად,
ევროპის ცენტრალურმა ბანკებმა
ინფლაციის შეჩერების მიზნით გა-
ნაკვეთები გაზარდეს.

როგორც პრაქტიკამ ცხადყო,
ეს მარტივი მიდგომა არც ევრო-
პისთვის აღმოჩნდა მომგებიანი.
ინფლაციას მხოლოდ საკრედიტო
რესურსების გაძვირებით ვერ შე-
ებრძოლები, რადგან თანამედრო-
ვე ინფლაცია უფრო მრავალგან-
ზომილებიანი მოვლენაა, ვიდრე ეს

ჯონ კეინსის, ან თუნდაც მილტონ ფრიდმანის დროს იყო.

კრედიტები საქართველოშიც გაძვირდა, მაგრამ საქართველოს ეკონომიკის დარგობრივი სტრუქტურა ძალიან განსხვავდება ევროპულისგან და ამდენად, ინფლაციის გამომწვევი მიზეზებიც განსხვავებულია.

ევროპის სამრეწველო და სამომხმარებლო პოტენციალი უკვე ბოლომდეა ათვისებული — მათი ეკონომიკა უმეტესად ექსპანსიურია. ამიტომ იქ, ასე თუ ისე, მოქმედებენ კლასიკური ეკონომიკური კანონები და რეგულირების კლასიკურ მეთოდებსაც იყენებენ.

საქართველო კი თვითონ არის დამოკიდებული საგარეო ინვესტიციებზე და უცხოეთში მცხოვრები ქართველების ფულად გადმორიცხვებზე.

საქართველოში შემოსული ინვესტიციები, რა თქმა უნდა, ზრდის მოსახლეობის გარკვეული ნაწილის შემოსავლებს. საქართველოს მთავრობა კი ინფლაციის აღსაკვეთად ამ შემოსავლებს ამცირებს ლარის კურსის ხელოვნური „გამყარებით“.

ასეთ ვითარებაში, სავსებით ბუნებრივად იბადება კითხვა: **მაინც ვისთვისაა საშინი ინფლაცია და რა ინვეს ამ მოვლენას?**

როგორც ცნობილია, ინფლაციას ინვეს ზედმეტი ფულის მასა. თუმცა არსებობს ე.წ. **მიწოდების ინფლაცია**. ეს ხდება მაშინ, როდესაც სპეკულაციურად ძვირდება ენერგომატარებლები, ნედლეული და ნახევარფაბრიკატები. ამის გამო, მენარმეც იძულებულია გაზარდოს სამომხმარებლო პროდუქციის ფასი, მიუხედავად იმისა, რომ ეს მას არ აწყობს.

ისმება კითხვა: ასეთ შემთხვევაში ფულის მასის შემცირება ეკონომიკას გააჯანსაღებს?

სულ სხვა საქმეა, როდესაც ინფლაციის გამომწვევი მიზეზი შემოსავლების ზრდაა. შემოსავლების ზრდის წყარო კი, როგორც წესი, სახელმწიფო დანახარჯები და ფულის ემისიაა, რადგან კერძო სექტორს თვითონ არ შეუძლია ფულის ბეჭდვა თავისივე პროდუქციის გასაღების მიზნით.

ეკონომისტები დიდი ხანია შეთანხმდნენ იმაზე, რომ ფულის მასის დამატებითი ემისია აუცილებელია თუ რეალურ სამრეწველო სექტორს ზრდის პოტენციალი გააჩნია. მაგრამ ერთი პირობით, რომ დამატებითი ემისიის და ინფლაციის დონე უნდა შეესაბამებოდეს არსებული ზრდის პოტენციალს.

რაც მეტია სახელმწიფოს „ემისიური ინვესტირება“ რეალურ სექტორში, მით უფრო იზრდება ერთობლივი ეროვნული პროდუქტი. მაგრამ თუ სახელმწიფო დანახარჯები ძალიან აღემატება წარმოების შესაძლებლობებს, მაშინ ფასები იწვეს ამ „დამატების“ პროპორციულად.

ფასების ასეთი მატება აზარალებს მოსახლეობის მხოლოდ იმ ფენებს, რომლებსაც ფიქსირებული დაბალი ხელფასები აქვთ. ჰონორარზე მომუშავე მენეჯერებს თუ დილერებს, ასევე, სახელმწიფო დაკვეთებით განებივრებულ სუბიექტებს, ფასების ზრდა ნაკლებად ადარდებთ, რადგან ფასები მათი შემოსავლების ზრდის პროპორციულად იზრდება.

ცხადია, ასეთ შემთხვევაშიც პრობლემა სახეზეა და თუ კი **ინფლაციას თვითონ მდიდართა მზარდი შემოსავლებიც ინვეს, მაშინ, როგორ უნდა დავიცვათ ინფლაციისაგან „დაბალი რანგის“ ფენები?**

აღიარებულია, რომ ინფლაციას უნდა ებრძოლო ზოგადად, მიუხედავად იმისა, თუ ვინ და რა დოზით ზარალდება ამ მოვლენით. დამკვიდრებული სქემის თანახმად, ამისთვის ცენტრალური ბანკები ზრდიან საპროცენტო განაკვეთებს, შესაბამისად, ძვირდება კრედიტი.

აქედან გამომდინარე, რა თქმა უნდა, მენარმეებისთვისაც იზრდება წარმოების დანახარჯები. მომხმარებლების მხრიდან კი მცირდება მოთხოვნა ისეთ გრძელვადიანი მოხმარების საგნებზე, რომლებსაც უმეტესად კრედიტით ყიდულობენ. ე.ი. ერთდროულად იზღუდება როგორც მიწოდება, ასევე, მოთხოვნაც. ამის შედეგად ფასების ზრდის ტემპიც ეცემა.

მეტწილად, ასეთი ჩარევის შედეგი მიზეზულია, ვთქვათ, ფასები გაიზრდება 2 %-ით, 3%-ის ნაცვლად. რა დიდი შეღავათია ეს მოსახლეობის ფართო ფენებისთვის?

თუ პრობლემას უფრო მასშტაბურად შევხედავთ, ასეთი სქემით არც კრედიტის ამღები მომხმარებელია მოგებული, არც ის მენარმე, რომელსაც პროდუქციის თვითღირებულება გაუძვირდა და არც „დაბალი ფენა“ იგრძნობს შევებას.

ამრიგად, როგორც ჩანს, ინფლაციასთან ბრძოლის ევროამერიკული პარადიგმა არც ისე ეფექტურია.

უფრო წარმატებული გამოდგა ინფლაციის „გამოყენების“ ჩინური

პარადიგმა, რის შედეგადაც ჩინეთი უმსხვილესი ექსპორტიორი გახდა.

უფრო მეტი პოტენციალი გააჩნდა ინდოეთს. მაგრამ ინდოეთი ევროამერიკული პარადიგმებით ხელმძღვანელობდა, რის გამოც, იგი დღესაც ძალიან ჩამორჩება ჩინეთს.

ჩემის აზრით, **ჩინური პარადიგმის გადმოღება საქართველოს ეკონომიკისთვისაც სავსებით მისაღები და შედეგიანი იქნება.**

საქართველოში სრულიად განსხვავებული სიტუაციაა, ვიდრე ევროამერიკაში: როგორც ვთქვი, ჩვენს ქვეყანაში შემოსავლების ზრდას ინვესტორი უცხოური ინვესტიციები და საზღვარგარეთ მცხოვრები ქართველების გადმორიცხვები. მაგრამ ფასების ზრდის მთავარი ფაქტორი მაინც ნავთობის გაძვირებაა. დიახ, ნავთობის გაძვირებამდე საქართველოს სახელმწიფო ხარჯების გაორმაგებულმა ზრდამაც თითქმის ვერ მოახდინა ზემოქმედება ფასების დონეზე.

მართალია, ინფლაციის ტემპი საქართველოში არც ისე შემაშფოთებელია, მაგრამ საქართველოს მთავრობა მაინც გამალებული ებრძვის მას საკმაოდ არაეფექტური სქემით: **ეროვნული ბანკი დაბალ ფასად ყიდულობს უცხოეთიდან შემოსულ დოლარებს, რომ საქართველოს ეკონომიკაში რაც შეიძლება ნაკლები რაოდენობის ლარი გაუშვას. ეს „სიმდიდრე“ კი ეროვნული ბანკის საცავებში რჩება გაყინული.**

რა თქმა უნდა, ინფლაცია აზარალებს მოსახლეობის იმ ფენებს, ვისაც უცხოური ინვესტიციები და საგარეო გადარიცხვები არ „სწვდება“, მაგრამ გამდიდრებულთა ხელოვნურ გაღატაკებას, ალბათ, მათი სიმდიდრის გადანაწილება სჯობს.

შემოსავლებისადმი დღევანდელი ხელისუფლების მიდგომა ძალიან ჰგავს რევოლუციამდელ სახელფასო პოლიტიკას: როდესაც საერთაშორისო ნავთობკომპანიამ გადანყვიტა ქართველი შემდუღებლებისათვის 2500 დოლარიანი ხელფასი დაენიშნა, საქართველოს მთავრობამ ეს ხელფასი 500 დოლარამდე დაანევირა იმ მოტივით, რომ „სვარშიკებმა“

თუ ამდენი ფული იშოვებს სოციალური ბალანსი დაირღვევაო.

მე ვფიქრობ, ასეთ მოტივაციას შემდუღებლების მაღალი ხელფასი რომ დაებეგრათ და „ზედმეტი“ 2000 დოლარი სახელმწიფო ბიუჯეტში ჩაერიცხათ, უთუოდ, უკეთესი იქნებოდა.

შემოსავლების ხელოვნურ გაყინვას სჯობს დაკანონდეს **სოციალური სოლიდარობის გადასახადი**, რომლითაც დაიბეგრებიან ის პირები, ვისი ხელფასიც, ვთქვათ, 500 ლარს აღემატება. 500 ან 800 ლარს ზემოთ „აღმატებული ყოველი 100 ლარიდან დაწესდეს 2-დან 5%-მდე გადასახადი სპეციალურ ფონდში. ამ ფონდის სახსრები კი გადანაწილდეს პენსიონრების, ინვალიდების და სხვა სოციალურად დაუცველი ადამიანების შემწეობებზე.

ფაქტობრივად, დღეს ურთიერთგამომრიცხავ მიდგომასთან გვაქვს საქმე: ერთის მხრივ, ხელისუფლება ამცირებს საშემოსავლო გადასახადს მოხმარების სტიმულირების მიზნით, ხოლო მეორეს მხრივ - ინფლაციის გასაწეიტრალეზად „ებრძვის“ ამ შემოსავლებს საბანკო-სავალუტო მეთოდებით. ამასთან, უბედურება ისაა, რომ ამ უაზრო სავალუტო „ბრძოლის“ შედეგად, მოსახლეობის ყველა ფენა თანაბრად ზარალდება.

ჩინეთის გამოცდილებამ აჩვენა, რომ შემოსავლებს კი არ უნდა „ებრძოლო“, არამედ საჭიროა მათი უფრო მეტად სტიმულირება და გადანაწილება ყველა ფენაში ისეთი პროპორციით, როგორც ეს ეკონომიკის განვითარებას სჭირდება.

არ იქნება გაზვიადებული თუ ვიტყვით, რომ სწორედ **შემოსავლების კოლექტიურმა სტიმულირებამ და „კომუნისტურმა“ გადანაწილებამ** მიიყვანა ჩინეთი ეკონომიკურ სასწაულამდე.

შემოსავლების იგივე „ჩინურ-კოლექტიური“ სტიმულირება და გადანაწილება დაიწყო ინდოეთმაც, რის შედეგადაც განვითარების ტემპები მნიშვნელოვნად გაზარდა.

შემოსავლების ზრდის და დაბალანსებული გადანაწილების შემთხვევაში ინფლაციის ტემპი დაბალი და „ბუნებრივია“, რად-

გან მცირდება მოთხოვნა მდიდართა მხრიდან, ხოლო მასობრივად „გამდიდრებულ“ ლარებებს არ შეუძლიათ იმ დონის საფასო წნეხის შექმნა, როგორც ეს მდიდართა მცირერიცხოვან ჯგუფს შეეძლო. კიდევაც რომ შეიქმნას მასობრივი საფასო წნეხი, ეს მოვლენა მოსახლეობის „დაბალ ფენებს“ ნაკლებად დააზარალებს.

უპრიანი ვირწმუნოთ და დავეჯეროთ გამოცდილებას: **ლატაკთა იგნორირების ფონზე, მდიდრების შემოსავლების ხელოვნური შემცირება, მხოლოდ ეკონომიკურ რეგრესს იწვევს. სჯობს ერთობლივი სიმდიდრე პროპორციულად გადანაწილო, ვიდრე ამ სიმდიდრის ნამეტი სავალუტო რეზერვების სახით გაყინო.** მით უმეტეს, რომ ამ ნამეტს უცხოელი ინვესტორები და საზღვარგარეთ მცხოვრები ქართველები „გვჩუქნიან“.

რა თქმა უნდა, სავალუტო რეზერვები ქვეყნისთვის აუცილებელია, მაგრამ ეს თვითმიზანი არ უნდა გახდეს.

არსებობს ამ რეზერვების გამოცოცხლების კიდევ ერთი საშუალება: **ლარიზი ფენების დახმარების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ უნდა განახორციელოს დამატებითი ემისია.** დოლარზე მოთხოვნა ისედაც ძალიან მცირეა და პენსიების თუ შემწეობების ზომიერი გაზრდა სავალუტო რეზერვებს ვერ დააცარიელებს.

გაყინვის ნაცვლად შემოსავლების პროპორციული გადანაწილების შემთხვევაში, საქართველოს ეკონომიკა ნავთობის ფასის გაორმაგებასაც შედარებით ადვილად გადაიტანს.

ბანკებსაც ნაკლებად დაემუქრებათ გადაუხდელობის პრობლემა, რადგან მოთხოვნის ერთობლივი ზრდის შედეგად იმ მდიდართა შემოსავლებიც გაიზრდება, ვისაც სოციალურ გადასახადს ჩამოაჭრიან.

გაყინული ფულის გაცოცხლების ყველაზე თვალსაჩინო მაგალითი **ჰენრი ფორდმა** დაგვიტოვა. ფორდამდე კი, დიდი ხნით ადრე, შოთა რუსთაველი ბრძანებდა: „**მიეც გლახაკთა საჭურჭლე, ათავისუფლე მონები**“.